

Lausunto

17.06.2024

Asia: VN/23281/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta antaa oikeusministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain muuttamisesta seuraavan lausunnon:

Pääministeri Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu vaalilainsäädännön osalta äänestämisen ja vaalityön helpottamiseksi, että muutetaan ennakkoäänestyksen ja ääntenlaskennan aikarajoja vastaamaan lisääntyneen ennakkoäänestämisen tarpeita. Vaalilakia muutettaessa tulisi edellä mainittu hallitusohjelmaan kirjattu sisällyttää muutokseen.

Aikarajan muutos on tarpeen lisääntyneen ennakkoäänestyksen vuoksi. Viimeisimmissä vaaleissa äänestys on painottunut ennakkoäänestykseen. Erityisesti suurimmissa kaupungeissa ennakkoäänestyksen päättymisen ja ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastamisen ja hyväksymisen välinen ajanjakso on liian lyhyt. Ennakkoäänestyksen päättymisen aikaistaminen esim. kahdella päivällä edesauttaa myös ulkomaiden ennakkoäänestysasiakirjojen ja erityisesti kirjeäänestysasiakirjojen saapumista ajoissa. Lähes kolmasosa kirjeäänestysasiakirjoista on viime vaaleissa saapunut Helsingin keskusvaalilautakunnalle myöhässä.

Ennakkoäänestyksen aikataulua muutettaessa tulee myös muita vaalilain aikatauluja muuttaa vastaavasti. Ehdokkaiden asettamismenettely, ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen ja muut vaalien aikataulut tulee sovittaa muuttuneen aikataulun mukaiseksi.

Ennakkoäänestyksen ajanjakson muuttaminen kalenteriviikoksi tasaisi myös ennakkoäänestämisen päivittäisen jakautumisen. Tällä hetkellä äänestäminen painottuu kahteen viimeiseen ennakkoäänestyspäivään, erityisesti viimeiseen päivään ja viimeisiin tunteihin. Toisaalta viikonloppuna äänestäjämäärät ovat vähäisiä. Äänestyksen päättyminen viikonloppuna voisi tasata jakautumista.

Vaalilakia muutettaessa tulisi myös lain 53 §:n 2 momenttia muuttaa vastaamaan valitsevaa käytäntöä ulkoministeriölle toimitettavien vaalileimasinten osalta. Ulkoministeriö asioi suoraan vaalileimasimia valmistuttavan tahon kanssa.

Lindén Timo
Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta